

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - I) (Semester - II) (CBCS)
Examination, October - 2019
SCIENCE, TECHNOLOGY AND DEVELOPMENT
(Paper-B) (CGE - 20)
Sub. Code: 71253

Day and Date : Saturday, 19- 10 - 2019
Time : 12.00 noon to 2.00 p.m.

Total Marks : 50

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
  - 2) Figures to the right indicate full marks.
  - 3) Draw diagram wherever necessary.

Q1) Select the correct alternative for the following questions: [10]

- a) What kind of disaster crowd is?
  - i) Natural
  - ii) Man made
  - iii) Biological
  - iv) None of these
- b) Which instrument is used for measurement of earthquake intensity?
  - i) Seismograph
  - ii) Thermograph
  - iii) Barograph
  - iv) None of these
- c) Who invented Telephone?
  - i) Hartz
  - ii) Morse
  - iii) Marconee
  - iv) Graham Bell
- d) Which network is used to connect office computers with each other?
  - i) LAN
  - ii) MAN
  - iii) WAN
  - iv) CAN
- e) Which is the advanced technique of communication in 21st century?
  - i) Speech
  - ii) Post
  - iii) Telegram
  - iv) Internet
- f) Which is the first man made satellite launched by Russia?
  - i) INSAT
  - ii) Sputnik-I
  - iii) Telstar-I
  - iv) IRS-I

P.T.O.

- g) Which is the remote sensing satellite of India?
- i) INSAT
  - ii) SROSS
  - iii) IRS
  - iv) Telstar
- h) Where is headquarter of Indian Space Research Organization?
- i) Chennai
  - ii) Bangalore
  - iii) Delhi
  - iv) Deharadun
- i) Where is headquarter of Defense Research and Development Organization (DRDO)?
- i) Chennai
  - ii) Bangalore
  - iii) New Delhi
  - iv) Chandigarh
- j) The National Institute of Oceanography established in
- i) 1947
  - ii) 1992
  - iii) 2005
  - iv) 1966

Q2) Write short notes on any four out of six: [20]

- a) Causes of Crowd.
- b) Information Technology.
- c) Computer Network.
- d) Importance of GIS.
- e) Science, Technology and national defense.
- f) Antarctica Expeditions of India.

Q3) What is flood? Explain the causes, effects and measures of flood. [10]

OR

What is Internet? Explain the merits and demerits of internet.

Q4) What is artificial satellite? Explain the importance of the artificial satellite. [10]

OR

Explain the objectives and achievements of National Institute of Oceanography.

मराठी रूपांतर

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात.
3) आवश्यक तेथे आकृत्या काढा.

प्र.1) खालील प्रश्नासाठी योग्य पर्याय निवडा.

[10]

- अ) गर्दी ही कोणत्या प्रकारची आपत्ती आहे?
i) नैसर्गिक ii) मानवनिर्मित
iii) जैविक iv) यापैकी नाही
- ब) भूकंपाची तीव्रता कोणत्या उपकरणाद्वारे मोजता येते?
i) सिस्मोग्राफ ii) थर्मोग्राफ
iii) बारोग्राफ iv) यापैकी नाही
- क) टेलिफोनचा शोध कोणी लावला?
i) हर्ट्झ ii) मोर्स
iii) मार्कोनी iv) ग्रॅहम बेल
- ड) कार्यालयातील संगणक एकमेकांना जोडण्यासाठी कोणते नेटवर्क वापरले जाते?
i) LAN ii) MAN
iii) WAN iv) CAN
- इ) 21 व्या शतकातील संदेशवहनाचे अद्ययावत तंत्र कोणते?
i) भाषण ii) टपाल
iii) तारायंत्र iv) इंटरनेट
- फ) रशियाचा पहिला मानवनिर्मित कृत्रीम उपग्रह कोणता?
i) इन्सॅट ii) स्पुटनिक - I
iii) टेलस्टार - I iv) आय.आर.एस. - I
- य) भारताचा सुदूर संवेदी उपग्रह कोणता?
i) इन्सॅट ii) सॉस
iii) आय.आर.एस. iv) टेलस्टार
- र) भारतीय अंतराळ संशोधन संस्थेचे मुख्यालय कोठे आहे?
i) चेन्नई ii) बेंगलोर
iii) दिल्ली iv) डेहराडून

- ल) संरक्षण संशोधन व विकास संघटन संस्थेचे (डी.आर.डी.ओ.) मुख्यालय कोठे आहे?
- i) चेन्नई ii) बेंगलोर
iii) नवी दिल्ली iv) चंदीगड
- व) राष्ट्रीय सागर संशोधन संस्थेची स्थापना केव्हा झाली?
- i) 1947 ii) 1992
iii) 2005 iv) 1966

प्र.2) टीपा लिहा. (सहापैकी कोणत्याही चार)

[20]

- अ) गर्दीची कारणे
ब) माहिती तंत्रज्ञान
क) संगणक जाळे
ड) भौगोलिक माहिती प्रणालीचे फायदे
इ) विज्ञान, तंत्रज्ञान आणि राष्ट्रीय सुरक्षा
फ) भारताच्या अंटाक्टिका मोहिमा

प्र.3) पूर म्हणजे काय? पूराची कारणे, परिणाम व उपाययोजना स्पष्ट करा.

[10]

किंवा

इंटरनेट म्हणजे काय? इंटरनेटचे फायदे - तोटे विशद करा.

प्र.4) कृत्रीम उपग्रह म्हणजे काय? कृत्रीम उपग्रहांचे महत्व विशद करा.

[10]

किंवा

राष्ट्रीय सागर संशोधन संस्थेची उद्दीष्टे आणि कामगिरी स्पष्ट करा.

